

Инвестиционо-развојна банка
Републике Српске

**PLAN PRIVATIZACIJE DRŽAVNOG KAPITALA
ZA 2009. GODINU**

januar 2009. godine

Sadržaj:

1. UVOD	1
2. PREDMET PRIVATIZACIJE	1
3. PRODAJA DRŽAVNOG KAPITALA U PREDUZEĆIMA.....	3
3.1. PRIVATIZACIJA DRŽAVNOG KAPITALA U STRATEŠKIM PREDUZEĆIMA.....	3
3.2. PRIVATIZACIJA DRŽAVNOG KAPITALA METODOM PRODAJE AKCIJA NA BERZI	5
3.3. PRIVATIZACIJA DRŽAVNOG KAPITALA METODOM PRIHVATANJA JAVNE PONUDE ZA PREUZIMANJE	8
3.4. PRIVATIZACIJA DRŽAVNOG KAPITALA METODOM PRODAJE ZAPOSLENIM U PREDUZEĆU (ESOP).....	9
3.5. PRIVATIZACIJA DRŽAVNOG KAPITALA U VETERINARSKIM STANICAMA	9
3.6. PRIVATIZACIJA DRŽAVNOG KAPITALA U DRUŠTVIMA OGRANIČENE ODGOVORNOSTI	10
4. FINANSIJSKO RESTRUKTURIRANJE.....	11
5. PRIPREMA PREDUZEĆA ZA SPROVOĐENJE PROCESA PRIVATIZACIJE	11
6. KONTROLA IZVRŠENJA OBAVEZA DEFINISANIH ZAKLJUČENIM UGOVORIMA O PRODAJI DRŽAVNOG KAPITALA U PREDUZEĆIMA.....	12

1. UVOD

U skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 51/06, 01/07, 53/07 i 41/08) (u daljem tekstu: Zakon) ulogu ovlašćenog prodavca državnog kapitala u preduzećima u Republici Srpskoj od juna 2007.godine preuzela je Investiciono-razvojna banka Republike Srpske a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Investiciono-razvojna banka ili IRBRS). Stupanjem na snagu Zakona o republičkoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 118/08), od 24.12.2008.godine sa radom je prestala Direkcija za privatizaciju, a sve njene poslove takođe je preuzela Investiciono-razvojna banka.

Polazeći od Zakonom definisanih ciljeva privatizacije, koji obuhvataju postizanje bržeg privrednog rasta u uslovima tržišne privrede, očuvanje produktivne zaposlenosti i stvaranje uslova za nova radna mjesta, tehnološku modernizaciju privrede Republike Srpske i njeno uključivanje u tokove evropske i svjetske privrede, te u međunarodno tržište kapitala, kao i aktivnosti u ovoj oblasti utvrđenih Ekonomskom politikom Republike Srpske za 2009.godinu određene su i osnovne aktivnosti IRBRS na planu privatizacije državnog kapitala u preduzećima.

Osnovne aktivnosti IRBRS, kao ovlašćenog prodavca državnog kapitala, u 2009. godini će biti usmjerene na:

- pripremu za prodaju i prodaju državnog kapitala u preostalim preduzećima za koja postoji iskazan interes investitora i kod kojih ne postoje značajnije prepreke privatizaciji,
- savjetodavnu podršku preduzećima koja su predmet privatizacije na izradi programa finansijskog restrukturiranja, kao i u eventualnom sprovođenju drugih oblika restrukturiranja, te analizu dostavljenih programa finansijskog restrukturiranja radi davanja mišljenja o prihvatljivosti istih,
- utvrđivanje strukture i vrijednosti osnovnog kapitala preduzeća u kojima isti nisu utvrđeni do dana registracije Akcijskog fonda Republike Srpske i prenos pripadajućeg dijela državnog kapitala Fondu penzijsko-invalidskog osiguranja i Fondu za restituciju Republike Srpske,
- učešće u definisanju i rješavanju statusa preduzeća koja nije moguće privatizovati, kao i preduzeća iz komunalnog sektora i javnih medija,
- kontrolu izvršenja obaveza definisanih zaključenim ugovorima o prodaji državnog kapitala u preduzećima.

2. PREDMET PRIVATIZACIJE

Portfelj Akcijskog fonda Republike Srpske (u daljem tekstu: Akcijski fond), kojim upravlja Investiciono-razvojna banka, na dan 31.12.2008. godine čini državni kapital u ukupno 386 preduzeća u Republici Srpskoj koja su, u skladu sa članom 4. Zakona, predmet privatizacije.

Pored navedenog, predmet privatizacije je i državni kapital u 10 preduzeća koja se ne nalaze u portfelju Akcijskog fonda, a koja do momenta izrade ovog plana nisu privatizovana¹ ("FAMOS-Fabrika motora" AD Istočno Sarajevo, "ZRAK" AD Teslić, "ORAO" AD Bijeljina, AD "Fabrika specijalnih transmisija" Istočno Sarajevo, "Fabrika motora specijalne namjene" AD Istočno Sarajevo, "Tehnički remont" AD Bratunac, „UNIS-valjaonica hladno valjane trake“ AD Banja Luka, AD Centar za unapređenje poljoprivrede Sokolac, AD „Poljoprivredni zavod“ Doboј i Incel-holding AD Banja Luka).

Tabela 1: Struktura preostale privatizacione ponude u Republici Srpskoj

Kategorija/ Broj preduzeća	Strateška preduzeća	Komunalna preduzeća	Preduzeća u stečaju	Ostala preduzeća	Ukupan broj preduzeća
Preduzeća koja su usklađena sa zakonskom regulativom i upisana u odgovarajuće registre KHOV i CRHOV	17 + 4	54	91	54	220
Preduzeća koja nisu okončala postupak registracije u registrima KHOV i CRHOV ili nisu konstituisana u skladu sa važećom zakonskom regulativom	4 + 3	32	26	108	173
Ukupan broj preduzeća	28	86	117	162	393

U okviru navedene podjele, sa stanovišta mogućnosti privatizacije ili primjene odgovarajuće metode privatizacije, preduzeća se dijele u slijedeće grupe:

- Preduzeća koja su u potpunosti izvršila usklađivanje sa zakonskom regulativom, te se registrovala u registrima Komisije za hartije od vrijednosti i Centralnog registra hartija od vrijednosti, čime su ispunjeni osnovni preduslovi za sprovođenje postupka privatizacije državnog kapitala u njima. Međutim pored ovih osnovnih pretpostavki bitna je i dalja podjela na strateška, komunalna, preduzeća u kojima je pokrenut postupak stečaja i ostala preduzeća. Naime u grupi strateških preduzeća nalazi se i njih 11 koja, u skladu sa Odlukom Vlade Republike Srpske, do daljnjeg neće biti predmet privatizacije, jednako kao i komunalna preduzeća čiji status do danas nije definisan. Preduzeća u kojima je pokrenut postupak stečaja takođe nisu predmet privatizacije, izuzev u slučaju sprovođenja postupka stečajne reorganizacije, nakon čega stečajno reorganizovana preduzeća dobijaju vrijednost u portfelju Akcijskog fonda, i preostali državni kapital u njima može biti privatizovan.

Grupu ostalih čine sva preduzeća koja nisu uvrštena ni u jednu od tri prethodno pomenute grupe preduzeća. U ovoj grupi se, pored ostalih, nalaze i preduzeća koja se bave informativno-kulturnom djelatnošću i od kojih su mnoga registrovana kao ustanove, banke u kojima država tj. Akcijski fond Republike Srpske posjeduje akcije, Centralni registar hartija od vrijednosti i jedno društvo za osiguranje. Ukoliko

¹ Riječ je o preduzećima koja su u momentu konstituisanja portfelja Akcijskog fonda, na dan 28.02.2007. godine, bila obuhvaćena programom rada Direkcije za privatizaciju i za koja je ova institucija započela pripreme za privatizaciju, kao i onim za koje je, prema informacijama dobijenim od strane resornih ministarstava, postojala namjera privatizacije metodom neposrednog odabira kupca. Imajući u vidu da proces privatizacije ovih preduzeća u međuvremenu nije sproveden, nadležnost za prodaju državnog kapitala u njima, izuzev u slučaju primjene metode neposrednog odabira kupca, takođe je preuzela Investiciono-razvojna banka.

izuzmemo pobrojane specifične grupe preduzeća dolazimo do znatno manjeg broja onih raspoloživih za privatizaciju u toku 2009. godine.

- Preduzeća koja se nisu konstituisala u skladu sa važećom zakonskom regulativom i/ili nisu sprovela proceduru upisa u odgovarajućim registrima Komisije za hartije od vrijednosti i Centralnog registra hartija od vrijednost, te do okončanja ovih procedura ne mogu biti predmet privatizacije.

Imajući u vidu da je Vlada Republike Srpske svojim Zaključkom broj: 04/1-012-2920/08 od 11.12.2008.godine zadužila resorna ministarstva da, u okviru svojih nadležnosti, preduzmu potrebne mjere u cilju ubrzanja postupka usklađivanja oblika organizovanja ovih preduzeća u skladu sa važećom zakonskom regulativom i njihove registracije u odgovarajućim registrima, za očekivati je da će u toku godine određeni broj ovih preduzeća otkloniti pomenute prepreke sprovođenju procesa privatizacije. U navedenom slučaju biće potrebno dopuniti ovaj plan privatizacije i to prvenstveno u dijelu plana iznošenja državnog kapitala na berzu, kao najčešće primjenjivane metode privatizacije. Dopune plana privatizacije, ukoliko do njih dođe, biće podnošene na razmatranje i usvajanje nadležnim organima Investiciono-razvojne banke, po istoj proceduri kao i ovaj plan privatizacije.

3. PRODAJA DRŽAVNOG KAPITALA U PREDUZEĆIMA

Osnovni cilj IRB RS u 2009. godini biće ponuditi na prodaju državni kapital u što većem broju preduzeća za koja postoji iskazan interes investitora i kod kojih ne postoje značajnije prepreke za privatizaciju, primjenom jedne od metoda propisane Zakonom.

3.1. Privatizacija državnog kapitala u strateškim preduzećima

Odlukom Vlade Republike Srpske broj: 04/1-012-585/08 od 06.03.2008. godine određena su preduzeća od strateškog značaja za Republiku Srpsku, kao i ona među njima čiji državni kapital će biti predmet privatizacije u skladu sa posebnim privatizacionim programima koje donosi Vlada Republike Srpske, uz saglasnost Narodne skupštine Republike Srpske. Od pomenutih preduzeća, do momenta izrade ovog plana njih 17 nije privatizovano tj. država je i dalje većinski vlasnik kapitala u njima, a ista obuhvataju:

- AD „Gas-promet“ Istočno Sarajevo
- RŽR „Ljubija“ a.d. Prijedor
- "Krajinapetrol" a.d. Banja Luka
- Čajavec "Profesionalna elektromehanika" a.d. Banja Luka
- "Čajavec" Mjerno detektorski uređaji a.d. Banja Luka
- "Čajavec" Telekomunikacije i elektronika a.d. Banja Luka
- "Čajavec" Prostorna tehnika a.d. Banja Luka
- "Čajavec" Specijalni uređaji a.d. Banja Luka
- "Zrak" a.d. Teslić
- "Fabrika specijalnih transmisija" a.d. Istočno Sarajevo
- "Fabrika motora specijalne namjene" a.d. Istočno Sarajevo
- "Kosmos" a.d. Banja Luka

- "Tehnički remont" a.d. Bratunac
- "Orao" a.d. Bijeljina
- „FAMOS - Fabrika motora“ a.d. Istočno Sarajevo
- „Jelšingrad“ Fabrika alatnih mašina a.d. Banja Luka
- „UNIS-Valjaonica hladno valjane trake“ a.d. Banja Luka

U skladu sa planom privatizacije državnog kapitala za 2008.godinu, Investiciono-razvojna banka je pripremila i u dalju proceduru donošenja uputila posebne privatizacione programe za slijedeća strateška preduzeća: „Jelšingrad“ Fabrika alatnih mašina a.d. Banja Luka, "Fabrika motora za specijalne namjene" a.d. Istočno Sarajevo, AD "Fabrika specijalnih transmisija" Istočno Sarajevo, "Zrak" a.d. Teslić i "Orao" a.d. Bijeljina. Po okončanju procedure donošenja pomenutih programa, tokom 2009.godine biće objavljeni javni pozivi za prodaju državnog kapitala u navedenim preduzećima, te sprovedena procedura prodaje u njima, u skladu sa podzakonskim aktima.

Takođe, u toku 2008.godine, a nakon što su se stvorile neophodne pretpostavke koje su podrazumijevale prethodnu korporatizaciju preduzeća, započeta je i izrada posebnog privatizacionog programa za „Kosmos“ a.d. Banja Luka. Izrada prijedloga pomenutog programa privatizacije će biti okončana u prvim mjesecima 2009.godine, a zatim će isti biti upućen u dalju proceduru.

Posebnim privatizacionim programom navedenog preduzeća, kao što je slučaj i sa programima ostalih strateških preduzeća, utvrđuje se procenat državnog kapitala koji će biti ponuđen na prodaju, metoda privatizacije državnog kapitala, u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima, te drugi elementi neophodni za sprovođenje odabrane metode privatizacije.

Zaključkom Vlade Republike Srpske broj: 04/1-012-2487/08 od 16.10.2008.godine IRBRS je zadužena da, pored ostalih neprivatizovanih preduzeća namjenske proizvodnje, pristupiti i izradi posebnih privatizacionih programa za preduzeća: Čajavec "Profesionalna elektromehanika" a.d. Banja Luka, "Čajavec" Mjerno detektorski uređaji a.d. Banja Luka, "Čajavec" Telekomunikacije i elektronika a.d. Banja Luka, "Čajavec" Prostorna tehnika a.d. Banja Luka i "Čajavec" Specijalni uređaji a.d. Banja Luka. Istim zaključkom zaduženi su predstavnici Akcijskog fonda Republike Srpske i Fonda za restituciju Republike Srpske u skupštinama akcionara ovih preduzeća da, putem organa upravljanja u njima, iniciraju hitno razriješenje pitanja razgraničenja imovine i zaključenja sporazuma o razgraničenju, odnosno diobnog bilansa, a kako bi se stvorili preduslovi za nesmetanu prodaju državnog kapitala u navedenim preduzećima. Predviđeno je da ukoliko se najkasnije do 31.12.2008.godine ne realizuju pomenute aktivnosti Poreska uprava RS pokrene stečajni postupak za sva preduzeća iz ranijeg poslovnog sistema Čajavec koja ispunjavaju uslove za isti. Imajući u vidu navedeno, IRBRS će, ukoliko u toku godine ne budu pokrenuti stečajni postupci i stvore se neophodni preduslovi, pristupiti izradi posebnih privatizacionih programa za preduzeća namjenske proizvodnje iz sastava bivšeg Čajaveca. Pomenutim programima biće predviđena prodaja državnog kapitala za svih pet preduzeća u paketu, kako je utvrđeno Zaključkom Vlade Republike Srpske broj: 04/1-012-2478/08 od 16.10.2008.godine.

Preduzeća AD „Gas-promet“ Istočno Sarajevo, "Krajinapetrol" a.d. Banja Luka, „UNIS-Valjaonica hladno valjane trake“ a.d. Banja Luka i RŽR „Ljubija“ a.d. Prijedor nisu obuhvaćena planom privatizacije IRBRS za 2009.godinu, obzirom na specifičnu situaciju u njima, kao i najavu da će pojedina od njih biti privatizovana metodom neposrednog odabira kupca. Ukoliko u toku godine eventualno dođe do odustanka od privatizacije nekog od

navedenih preduzeća metodom neposrednog odabira kupca, IRBRS će po nalogu Vlade Republike Srpske pristupiti izradi posebnog privatizacionog programa za isto.

Tabela 2: Plan privatizacije strateških preduzeća

R/b	Naziv preduzeća	% državnog u osnovnom kapitalu preduzeća	Izrada, ažuriranje PPP, sprovođenje procedure prodaje
1.	„Fabrika motora za specijalne namjene“ a.d. Ist. Sarajevo	62,35	sprovođenje procedure prodaje
2.	„Fabrika specijalnih transmisija“ a.d. Istočno Sarajevo	65,00	sprovođenje procedure prodaje
3.	„Tehnički remont“ a.d. Bratunac	100,00	izrada
4.	„ORAO“ a.d. Bijeljina	100,00	sprovođenje procedure prodaje
5.	„ZRAK“ a.d. Teslić	56,28	sprovođenje procedure prodaje
6.	„Jelšingrad“ Fabrika alatnih mašina a.d. Banja Luka	60,33	sprovođenje procedure prodaje
7.	„Kosmos“ a.d. Banja Luka	100,00	izrada
8.	„FAMOS - Fabrika motora“ a.d. Istočno Sarajevo	65,00	ažuriranje
9.	Čajavec „Profesionalna elektromehanika“ a.d. Banja Luka	65,18	izrada PPP ukoliko se stvore preduslovi za istu
10.	„Čajavec“ Mjerno detektorski uređaji a.d. Banja Luka	65,14	
11.	„Čajavec“ Telekomunikacije i elektronika a.d. Banja Luka	63,24	
12.	„Čajavec“ Prostorna tehnika a.d. Banja Luka	63,01	
13.	„Čajavec“ Specijalni uređaji a.d. Banja Luka	62,92	

Napomena: U postupku privatizacije preduzeća „ORAO“ a.d. Bijeljina, „Tehnički remont“ a.d. Bratunac i „Kosmos“ a.d. Banja Luka, u kojima je cjelokupan kapital državni, izvršiće se prenos 10% kapitala Fondu PIO, a 5% Fondu za restituciju Republike Srpske.

Obzirom da se prema Zakonu, privatizacija svih strateških preduzeća može vršiti metodom neposrednog odabira kupca, u slučaju opredjeljenja za primjenu iste, njeno sprovođenje prenosi se u nadležnost Vlade Republike Srpske.

3.2. Privatizacija državnog kapitala metodom prodaje akcija na berzi

Pravilima prodaje na berzi i njihovima izmjenama i dopunama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 97/06 i 22/08), utvrđeno je da se prodaja državnog kapitala ovom metodom primjenjuje:

- kod privatizacije akcija državnog kapitala akcionarskih društava koja se ne privatizuju po posebnom privatizacionom programu, i

- kod privatizacije akcija državnog kapitala akcionarskih društava koja se privatizuju po posebnom privatizacionom programu, kada je prodaja na berzi utvrđena kao metod prodaje.

Takođe, pravilima je utvrđeno da se prodaja na berzi akcija državnog kapitala vrši organizovanjem posebnih aukcija za paket akcija, s tim da se u slučaju prodaje najmanje 50%+1 akcija osnovnog kapitala u preduzeću, aukcija za paket akcija organizuje uz mogućnost postavljanja uslova i kvalifikacionih kriterijuma za učesnike na aukciji. U ovom slučaju veličinu paketa akcija koji će biti predmet prodaje na aukciji, eventualne uslove prodaje i kvalifikacione kriterijume za učesnike, kao i izmjenu istih u slučaju neuspjele aukcije, utvrđuje ovlašćeni prodavac uz saglasnost Vlade Republike Srpske.

Izuzetak od navedenog je privatizacija akcionarskih društava u kojima je vrijednost državnog kapitala do 300.000,00 KM. Naime, kod ovih preduzeća predmet prodaje na aukciji je cjelokupan paket akcija državnog kapitala, a prodaja na berzi se vrši bez postavljanja uslova i ograničenja prodaje tj. kvalifikacionih kriterijuma.

U slučaju neuspjele prodaje aukcijom za paket akcija, prodaja se može sprovesti u okviru redovnog berzanskog trgovanja.

U skladu sa navedenim, planom prodaje na berzi akcija državnog kapitala u 2009.godini obuhvaćeno je 45 preduzeća podijeljenih u dvije grupe, kako slijedi:

- 5 preduzeća u kojima se prodaja na berzi vrši organizovanjem posebne aukcije uz mogućnost postavljanja uslova i kvalifikacionih kriterijuma za učesnike (Tabela 3), i
- 41 preduzeće u kojem se prodaja na berzi vrši organizovanjem posebne aukcije bez postavljanja uslova i kvalifikacionih kriterijuma ili putem redovnog berzanskog trgovanja (Tabela 4).

Tabela 3: Plan prodaje na berzi organizovanjem posebnih aukcija za paket akcija državnog kapitala uz mogućnost postavljanja uslova i kvalifikacionih kriterijuma za učesnike

R/b	Naziv preduzeća	Oznaka HOV	% državnog u osnovnom kapitalu	Broj akcija državnog kapitala
1.	„HPK“ Hemijska prerada kukuruza AD Draksenić - Kozarska Dubica	HPKD-R-A	68,998288	18.953.776
2.	„Incel - holding“ AD Banja Luka	INCH-R-A	65,000000	131.511.458
3.	„Bromet“ AD Bosanski Brod	BRMT-R-A	64.999081	1.245.372
4.	AD „Gradska tržnica“ Prijedor	GTPR-R-A	74,700401	304.313
5.	„Centar za unapređenje poljoprivrede“ AD Sokolac	1235796	65,000005	1.904.875

Napomena: Dio državnog kapitala preduzeća „HPK“ Hemijska prerada kukuruza AD Draksenić – Kozarska Dubica, koji čini 898.500 akcija, odnosno 4,74% državnog kapitala biće privatizovan metodom prodaje zaposlenim u preduzeću (ESOP), koja je odobrena Odlukom Vlade Republike Srpske broj: 04/1-012-3009/08 od 18.12.2008.godine, dok će preostali dio akcija državnog kapitala biti ponuđen na prodaju putem berze, uz mogućnost postavljanja uslova i kvalifikacionih kriterijuma.

Tabela 4: Plan prodaje na berzi organizovanjem posebnih aukcija za paket akcija državnog kapitala bez postavljanje uslova i kvalifikacionih kriterijuma za učesnike ili putem redovnog berzanskog trgovanja

R/b	Naziv preduzeća	Oznaka HOV	% državnog u osnovnom kapitalu	Broj akcija državnog kapitala
1.	Hotel „Bosna“ AD Banja Luka	HBSN-R-A	20,685568	3.923.717
2.	„Očna optika“ AD Banja Luka	OPTI-R-A	76,430000	160.503
3.	„Mikroelektronika“ AD Banja Luka	CMEL-R-A	26,370935	922.127
4.	U.Š.P.P. „Drinić“ AD Petrovac	DRNI-R-A	29,999293	220.685
5.	„Krajina borac“ AD Banja Luka	KRBC-R-A	21,658230	285.128
6.	MI „Levita“ Gradiška	LVTA-R-A	24,384845	8.036.830
7.	„Mlinpek“ AD Prnjavor	MLPS-R-A	11,967255	302.545
8.	„Razvitak“ AD Dvorovi, Bijeljina	RAZV-R-A	30,001229	256.287
9.	AD „Remont montaža“ Bijeljina	RMON-R-A	29,999597	156.147
10.	„Sarajevo-gas“ AD Istočno Sarajevo	SGAS-R-A	29,999998	4.919.880
11.	„Sanatron“ AD Novi Grad	SNTN-R-A	29,908417	327.388
12.	UTRC „Terme-Ozren“ AD Petrovo	TOPK-R-A	100,00	158.719
13.	AD „Trgoeksport“ Nevesinje	TRGE-R-A	29,999519	443.104
14.	„Žitoprodukt“ AD Banja Luka	ZPBL-R-A	25,222865	8.521.378
15.	AD "Bosanka" Pale	BOSA-R-A	29.999979	283.732
16.	AD "Budućnost" Šamac	BUDU-R-A	29.999764	954.648
17.	Hotel "Krajina" AD Mrkonjić Grad	HTKR-R-A	19,964736	348.181
18.	AD "INTAL" Milići	INTL-R-A	1,831919	25.866
19.	AD "Izvor" Bileća	IZVR-R-A	29.397298	1.366.163
20.	AD "Jadranka" Banja Luka	JDRK-R-A	30.07364	535.967
21.	A.D. "Metalrad" Modriča	MTLR-R-A	29.999945	814.851
22.	A.D. "Planina" Blatnica	PLNA-R-A	27.621319	428.916
23.	A.D. "Petar Mrkonjić" Modriča	PMRK-R-A	29.999373	3.624.124
24.	BRC "Šeher" Banja Luka	SEHR-R-A	10.552633	193.190
25.	PD "Semberija" A.D. Bijeljina	SEMB-R-A	24.706593	3.501.092
26.	A.D. "SOKO FTS" Ljubinje	SFTS-R-A	30.000167	1.958.842
27.	"SOKO GUMA" A.D. Ljubinje	SGUM-R-A	30.000332	379.896
28.	"Stočar" A.D. Banja Luka	STOR-R-A	19.725927	1.160.423
29.	A.D. "Trgoprom" Bileća	TRPR-R-A	29.996522	542.566
30.	A.D. "UNIS-FEROS" Srebrenica	UFRS-R-A	30.00054	588.742
31.	A.D. "Unioninvest" I.Sarajevo	UNIN-R-A	29.999321	234.055
32.	A.D. "Velepromet" Zvornik	VLPT-R-A	0.016272	1.554
33.	A.D. "Velepromet & RK" Šamac	VPRK-R-A	30.000516	865.979
34.	AD „Čajavec-mega“ Banja Luka*	CMEG-R-A	23,973134	2.983.079
35.	„Društveni standard“ Čajavec AD Banja Luka*	CDST-R-A	30,001197	461.299
36.	„Čajavec“ EOP AD Banja Luka*	CJEO-R-A	30,001530	117.657
37.	AD „Čajavec“ Specijalna oprema Banja Luka*	CJSO-R-A	30,000191	550.262
38.	„Čajavec“ AD Banja Luka*	CJVC-R-A	29,821277	1.352.182
39.	„Čajavec-SIP“ AD Banja Luka*	CSIP-R-A	30,000363	834.593
40.	„Poljoprivredni zavod“ AD Doboj	PLPZ-R-A	65,000210	154.414
41.	„Vazдушna banja“ AD Nevesinje	1119583	100,00	770.854

Navedenom tabelom su obuhvaćene i akcije preduzeća koja su bila uvrštena u plan prodaje na berzi u 2008.godini ali nisu mogle biti ponuđene na prodaju zbog niza objektivnih prepreka, uključujući i neriješene imovinsko-pravne odnose, blokirano trgovanje istim od strane Banjalučke berze i sl. Ovo se naročito odnosi na preduzeća iz bivšeg sistema Čajaveca te „Poljoprivredni zavod“ AD Doboj, kod kojih je naročito naglašen problem neriješenih imovinsko-pravnih odnosa. IRBRS će nastojati, u skladu sa svojim ovlaštenjima, da utiče na

otklanjanje pomenutih prepreka kako bi što veći broj od navedenih akcija državnog kapitala mogao biti ponuđen na prodaju tokom 2009.godine.

Obzirom da je prodaja pojedinih akcija iz navedene tabele organizovanjem posebnih aukcija bila neuspješna tokom 2008.godine, ovlašćeni prodavac se opredjelio za promjenu načina prodaje i iste je krajem prethodne godine ponudio putem redovnog berzanskog trgovanja. Ovakav način prodaje tih akcija će se nastaviti i tokom 2009.godine uz povremeno razmatranje mogućnosti sniženja prodajne cijene neprodatih akcija.

Naime, početnu prodajnu cijenu jedne akcije i paketa akcija državnog kapitala, u skladu sa Pravilima prodaje na berzi, ovlašćeni prodavac utvrđuje prilikom donošenja odluke o prodaji na berzi. Ova cijena se, u skladu sa članom 10. i 11. Pravila, određuje kao minimalna cijena i ista ne može biti niža od cijene utvrđene u skladu sa Uredbom o metodologiji za utvrđivanje neto vrijednosti imovine Akcijskog fonda Republike Srpske i Fonda za restituciju Republike Srpske, odnosno za preduzeća koja su u posljednjem finansijskom izvještaju iskazala gubitak u visini ili iznad ukupnog kapitala, početna cijena akcije iznosi 1% nominalne vrijednosti akcije.

Obzirom da se u skladu sa Uredbom obračun cijene vrši na mjesečnom nivou, prilikom donošenja odluke o prodaji na berzi kao početna cijena uzeće se cijena akcije svakog pojedinog preduzeća, koju je utvrdio depozitar (Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka) u posljednjem dostavljenom mjesečnom Izvještaju o utvrđivanju vrijednosti imovine i obaveza i izračunavanju neto vrijednosti imovine Akcijskog fonda Republike Srpske.

Izuzetak navedenom jeste način utvrđivanja početne cijene jedne akcije i paketa akcija državnog kapitala u akcionarskim društvima koja iz bilo kojeg razloga nisu uvrštena u portfelj Akcijskog fonda Republike Srpske i koja se utvrđuje na osnovu procjene vrijednosti kapitala.

Nakon jedne neuspjele aukcije za paket akcija ili neuspjele prodaje u okviru redovnog berzanskog trgovanja, u periodu od 7 dana od dana unošenja prodajnog naloga, ovlašćeni prodavac može mijenjati način prodaje, uslove prodaje i početnu prodajnu cijenu, pri čemu se početna prodajna cijena, u jednom koraku, smanjuje za 10% od prethodno utvrđene početne cijene.

U skladu sa odredbama Zakona, privatizacija državnog kapitala u preduzećima obuhvaćenim planom iznošenja na berzu (Tabela 3 i 4) može se vršiti i metodama prihvatanja javne ponude za preuzimanje, kao i prodajom zaposlenima u preduzeću (ESOP). U skladu sa navedenim, ovlašćeni prodavac zadržava pravo da, ukoliko to ocijeni opravdanim, preduzeća navedena u planu iznošenja na berzu privatizuje nekom od navedenih metoda.

3.3. Privatizacija državnog kapitala metodom prihvatanja javne ponude za preuzimanje

Pravilima prihvatanja javne ponude za preuzimanje ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 97/06) definisano je da se ova metoda primjenjuje u slučaju kada ovlašćeni prodavac ocijeni da se istom mogu postići ciljevi utvrđeni Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima, bez obzira na prethodno odobreni metod privatizacije.

Naime, ukoliko objavljena ponuda za preuzimanje akcija preduzeća iz portfelja Akcijskog fonda, uključujući i ona obuhvaćena planom iznošenja na berzu, bude prihvatljiva za

ovlašćenog prodavca sa stanovišta ponuđene cijene po akciji, a u skladu sa kriterijumom utvrđenim Pravilima, ili ukoliko ista bude povoljnija od cijene koja se može postići primjenom drugih metoda privatizacije, IRBRS će donijeti odluku o prihvatanju javne ponude za preuzimanje.

Obzirom da javnu ponude za preuzimanje akcija objavljuju lica koja su u svojstvu akcionara pojedinog preduzeća ili su zainteresovana da na ovaj način steknu to svojstvo, ovlašćeni prodavac (IRBRS) nije u mogućnosti da unaprijed odredi za koja preduzeća će biti primjenjena ova metoda privatizacije.

3.4. Privatizacija državnog kapitala metodom prodaje zaposlenim u preduzeću (ESOP)

Slično kao i kod prodaje državnog kapitala metodom prihvatanja javne ponude za preuzimanje, metoda prodaje zaposlenima u preduzeću takođe stavlja ovlašćenog prodavca u pasivnu poziciju sa stanovišta inicijative za primjenu iste.

Naime, riječ je o metodi privatizacije koja se pokreće na osnovu pisanog zahtjeva upućenog ovlaštenom prodavcu od strane najmanje 30% od ukupnog broja zaposlenih u preduzeću, kojim se izražava namjera kupovine državnog kapitala, procenat akcija koji su zaposleni spremni da kupe, te rok njihove otplate. Tek po prijemu ovakvog pisanog zahtjeva, ovlašćeni prodavac će cijiniti da li se takvom privatizacijom mogu postići ciljevi utvrđeni Zakonom, bez obzira na prethodno odobreni metod privatizacije.

IRBRS će u prvim mjesecima 2009.godine pristupiti zaključenju ugovora o prodaji dijela državnog kapitala u preduzeću „HPK“ Hemijska prerada kukuruza AD Draksenić – Kozarska Dubica sa zaposlenima u ovom preduzeću koji su podnijeli zahtjev za kupovinu akcija državnog kapitala. Naime, riječ je o zahtjevu 62 zaposlena koji su iskazali spremnost za kupovinu ukupno 898.500 akcija iz portfelja Akcijskog fonda Republike Srpske, što čini 4,74% državnog ili 3,27% osnovnog kapitala preduzeća. Navedenu prodaju Vlada Republike Srpske je odobrila Odlukom o podsticajnim uslovima prodaje državnog kapitala zaposlenim u „HPK“ Hemijska prerada kukuruza AD Draksenić – Kozarska Dubica broj: 04/1-012-3009/08 od 18.12.2008.godine.

Pored nevedenog, dana 23.12.2008.godine preduzeće „Očna optika“ a.d. Banja Luka je obavijestilo IRBRS o zainteresovanosti njegovih radnika za kupovinu državnog kapitala ESOP metodom, kao i o inicijativi za iskazivanje interesa za učešće u ovoj metodi privatizacije, objavljenoj u dnevnim novinama dana 19.12.2008.godine. Ukoliko u prvim mjesecima 2009.godine zaposleni upute zvaničan zahtjev za kupovinu akcija državnog kapitala ovom metodom, IRBRS će pristupiti ocjeni prihvatljivosti istog.

Ukoliko državni kapital navedenog preduzeća ne bude privatizovan metodom prodaje zaposlenim, isti će biti ponuđen na prodaju putem berze.

3.5. Privatizacija državnog kapitala u veterinarskim stanicama

Privatizacija veterinarskih stanica u Republici Srpskoj, u skladu sa odlukama Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 9/00, 13/01, 1/05 i 16/06), vršena je primjenom jedinstvenog posebnog privatizacionog programa kojim je kao metoda

privatizacije utvrđen tender sa varijabilnim uslovima, a definisani su i jedinstveni uslovi i elementi za vrednovanje ponuda.

Na ovaj način do danas je u Republici Srpskoj privatizovano ukupno 37 veterinarskih stanica, dok je neprivatizovano ostalo njih 7 kao i „Veterinarsko stočarski centar“ a.d. Banja Luka. Da bi bilo moguće izvršiti privatizaciju pomenutih preduzeća neophodno je sagledati mogućnosti primjene dosadašnjih rješenja korištenih za privatizaciju ovih preduzeća, naročito sa stanovišta metode i uslova privatizacije, te iste prilagoditi važećem Zakonu i trenutnoj situaciji u oblasti veterinarske djelatnosti, kao i samim preduzećima. Imajući u vidu da se radi o specifičnoj djelatnosti, Investiciono-razvojna banka je, u cilju stvaranja pomenutih pretpostavki za privatizaciju, u toku 2008. godine u više navrata upućivala dopise Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao resorno nadležnom za oblast veterinarske djelatnosti. Obzirom da do kraja 2008.godine nisu okončane aktivnosti na stvaranju neophodnih pretpostavki, kao i zbog činjenice da mnoge neprivatizovane veterinarske stanice nisu izvršila neophodna usklađivanja oblika organizovanja sa važećom zakonskom regulativom, IRBRS će u toku 2009.godine inicirati i preduzimati neophodne aktivnosti kako bi se stvorili uslovi za prodaju državnog kapitala u preostalim neprivatizovanim preduzećima veterinarske djelatnosti.

Tabela 5: Pregled neprivatizovanih preduzeća iz oblasti veterinarske djelatnosti

R/b	Naziv preduzeća	Oznaka HOV	% državnog u osnovnom kapitalu preduzeća
1.	„Veterinarsko stočarski centar“ AD Banja Luka	VSCE-R-A	54,55
2.	Veterinarska stanica Petrovo	VSPT-R-A	64,99
3.	Javna veterinarska ambulanta Oštra Luka	1903624	64,89
4.	Veterinarska stanica Ribnik	1042190	100,00
5.	Veterinarska stanica Osmaci	1925130	100,00
6.	Veterinarska stanica Lopare	1052969	100,00
7.	Veterinarska stanica Čajniče	1249851	100,00
8.	Veterinarska stanica Ilidža	1100190	100,00

3.6. Privatizacija državnog kapitala u društvima ograničene odgovornosti

U portfelju Akcijskog fonda Republike Srpske, pored akcija državnog kapitala u akcionarskim društvima, nalazi se i udio države u jednom društvu sa ograničenom odgovornošću „Central-tours“ d.o.o. Banja Luka, u kojem država posjeduje 24,33% osnovnog kapitala.

Važeća podzakonska regulativa (pravila za sprovođenje pojedinih metoda prodaje) ne propisuje proceduru koja bi se mogla primijeniti u privatizaciji vlasničkih udjela države u društvima sa ograničenom odgovornošću.

Imajući u vidu navedeno, kao i mogućnost da još neka preduzeća u toku usklađivanja oblika organizovanja sa važećom zakonskom regulativom budu registrovana kao društva sa ograničenom odgovornošću, IRBRS će se angažovati na pripremi prijedloga podzakonskog akta kojim bi bila propisana procedura prodaje državnog kapitala u ovom obliku društva kapitala.

4. FINANSIJSKO RESTRUKTURIRANJE

Zakonom je utvrđena mogućnost finansijskog restrukturiranja duga preduzeća koja su predmet privatizacije, a koje se vrši isključivo konverzijom u akcije ukupnog duga preduzeća (glavnica i kamata) nastalog po osnovu:

- poreza iz člana 4. zakona o Poreskoj upravi,
- obaveza prema budžetu Republike Srpske po svim drugim osnovama, i
- kredita i ostalih dugovanja prema Republičkoj direkciji za robne rezerve.

Inicijativa za sprovođenje postupka finansijskog restrukturiranja polazi od samog preduzeća, koje nakon donošenja odluke o namjeri restrukturiranja duga, pristupa izradi Programa finansijskog restrukturiranja. Ovaj program se sačinjava u skladu sa Uputstvom o sadržaju Programa finansijskog restrukturiranja, na obrascu koji je propisala Investiciono-razvojna banka. Sačinjen Program restrukturiranja preduzeće podnosi IRBRS na analizu i davanje mišljenja, nakon čega se isti dostavlja Vladi Republike Srpske radi donošenja konačne odluke.

Imajući u vidu navedeno, IRBRS će nastojati da sve, u toku godine dostavljene, programe restrukturiranja u što kraćem roku analizira i opredjeli svoje mišljenje o njima, kako bi isti bili upućeni Vladi Republike Srpske na konačno odlučivanje.

Takođe, radi što kvalitetnije pripreme programa finansijskog restrukturiranja, prateće dokumentacije, kao i sprovođenja procedure nakon odobravanja istog, IRBRS će kontinuirano svim zainteresovanim preduzećima pružati savjetodavnu podršku te, po okončanju postupka promjene vlasništva u Centralnom registru HOV, pristupiti prodaji državnog kapitala preduzeća u skladu sa predviđenim metodama.

5. PRIPREMA PREDUZEĆA ZA SPROVOĐENJE PROCESA PRIVATIZACIJE

Kao dio aktivnosti pripreme preduzeća za privatizaciju, članom 18. stav 5. Zakona definisano je da će ovlašćeni prodavac utvrditi strukturu i vrijednost osnovnog kapitala preduzeća kojima ista nije utvrđena do dana stupanja na snagu Zakona. U skladu sa navedenim, a u cilju definisanja načina postupanja, Investiciono-razvojna banka je sačinila Pravilnik o utvrđivanju strukture i vrijednosti osnovnog kapitala preduzeća („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 18/08), koji je stupio na snagu dana 07.03.2008. godine. Ovim pravilnikom utvrđena je procedura izdavanja Uvjerenja o strukturi i vrijednosti osnovnog kapitala, čime se omogućava sprovođenje procesa njihove korporatizacije, a zatim i prodaja državnog kapitala u njima. Izuzetno za preduzeća kojima primjenom jednog od načina propisanih pravilnikom ne bude moguće utvrditi strukturu i vrijednost osnovnog kapitala IRBRS će predložiti pokretanje postupka likvidacije.

Takođe, prema Zakonu, u postupku privatizacije državnog kapitala Fondu penzijsko-invalidskog osiguranja pripada 10% državnog kapitala, a Fondu za restituciju 5% državnog kapitala. Izuzetak od navedenog pravila su jedino preduzeća u kojima je vrijednost državnog kapitala do 300.000 KM i kod kojih se, umjesto prenosa državnog kapitala, pomenutim

fondovima prenosi pripadajući dio postignute prodajne cijene. Imajući u vidu da za pojedina preduzeća prethodno nije izvršen prenos državnog kapitala na fondove, kao dio pripremnih aktivnosti za sprovođenje procesa privatizacije, pravilnikom je propisano i izdavanje obavještenja o privatizaciji izvršenoj prenosom pripadajućeg dijela državnog kapitala na pomenute fondove.

6. KONTROLA IZVRŠENJA OBAVEZA DEFINISANIH ZAKLJUČENIM UGOVORIMA O PRODAJI DRŽAVNOG KAPITALA U PREDUZEĆIMA

Jedan od zadataka IRBRS kao ovlaštenog prodavca državnog kapitala u preduzećima jeste i kontrola izvršenja ugovornih obaveza kupaca državnog kapitala koji su zaključenim ugovorima, pored obaveze plaćanja prodajne cijene, preuzeli i druge obaveze (investiranje u preduzeće, zapošljavanje određenog broja zaposlenih, zadržavanje pretežne djelatnosti preduzeća, poštivanje pojedinačnog kolektivnog ugovora i dr.). Pomenuta kontrola, za svako preduzeće pojedinačno, vrši se po isteku svake od ugovorenih godina perioda poslovnog plana što u većini slučajeva podrazumijeva vršenje najmanje 3 kontrole, obzirom da period poslovnog plana najčešće traje 3 godine. Postoje i izuzeci, odnosno ugovori kod kojih je kontrola izvršenja pojedinih ugovornih obaveza utvrđena u dužem periodu (npr. ugovorima o prodaji državnog kapitala u veterinarskim stanicama predviđeno je kontrola obaveze zadržavanja pretežne djelatnosti preduzeća u trajanju od 10 godina).

IRBRS je tokom 2008.godine zaključila 3 ugovora (Ugovor o prodaji državnog kapitala u preduzećima „Glas Srpske“ a.d. Banja Luka, „Glas srpski-grafika“ a.d. Banja Luka i „Glas srpski-trgovina“ a.d. Banja Luka, Ugovor o prodaji državnog kapitala u Fabrici kompresora i pneumatskih alata „Trudbenik“ a.d. Doboj i Ugovor o prodaji paketa akcija državnog kapitala u AD GIK „Hidrogradnja“ Istočno Sarajevo – Pale) koji će u toku 2009.godine biti predmet kontrole.

Pored navedenog, prestankom rada Direkcije za privatizaciju IRBRS je preuzela i obavezu vršenja kontrola ispunjenja ugovornih obaveza kupaca iz ugovora o prodaji državnog kapitala koje je tokom svog rada zaključio prethodni ovlašćeni prodavac, a kod kojih još uvijek postoje obaveze čije kontrolisanje je neophodno. U narednoj tabeli dat je pregled svih kontrola koje će IRBRS izvršiti tokom 2009.godine.

Tabela 5. Operativni plan kontrole izvršenja ugovornih obaveza za 2009.godinu

R/b	Naziv preduzeća	Godina kontrole	Metoda privatizacije
Januar 2009. godine			
1.	„Poljoprivredni zavod“ AD Bijeljina	druga	var. tender
2.	„Birač“ AD Zvornik	peta	var. tender
3.	Veterinarska stanica Višegrad	peta	var. tender
4.	„Oslobođenje“ a.d. Banja Luka	treća	var. tender
5.	„Banjaluka film“ a.d. Banja Luka	peta	fiksni tender
Februar 2009. godine			
5.	„Mljekara“ AD Banja Luka	četvrta	var. tender

6.	Veterinarska stanica Čelinac	šesta	var. tender
7.	Veterinarska stanica Bratunac	šesta	var. tender
8.	Veterinarska stanica Gradiška	šesta	var. tender
9.	„Industrija alata“ AD Trebinje	druga	var. tender
10.	Veterinarska stanica Kotor Varoš	šesta	var. tender
11.	Veterinarska stanica Nevesinje	šesta	var. tender
12.	Veterinarska stanica Trebinje	treća	var. tender
Mart 2009. godine			
13.	„Banjalučka pivara“ AD Banja Luka	treća	var. tender
14.	Veterinarska stanica Srebrenica	šesta	var. tender
15.	Veterinarska stanica Novi Grad	šesta	var. tender
April 2009. godine			
16.	„Jelšingrad“ FMD Prnjavor	treća	var. tender
17.	„Glas Srpske“ a.d. Banja Luka, „Glas srpski-grafika“ a.d. Banja Luka i „Glas srpski-trgovina“ a.d. Banja Luka	prva	tender
18.	Veterinarska stanica Mrkonjić Grad		var. tender
19.	Veterinarska stanica Rudo	šesta	var. tender
20.	Veterinarska stanica Foča	šesta	var. tender
Maj 2009. godine			
21.	Veterinarska stanica Gacko	treća	var. tender
22.	„Romanija putevi“ AD Sokolac	četvrta	fiksni tender
23.	„Trudbenik“ a.d. Doboj	prva	tender
23.	„Energoinvest“ RAOP a.d. Istočno Sarajevo	treća	var. tender
Jun 2009. godine			
24.	Veterinarska stanica Zvornik	sedma	var. tender
25.	„Telekom Srpske“ a.d. Banja Luka	prva	var. tender
26.	„Plan“ a.d. Banja Luka	peta	fiksni tender
Jul 2009. godine			
27.	Veterinarska stanica Modriča	sedma	var. tender
28.	Veterinarska stanica Ugljevik	sedma	var. tender
29.	„Krajinapremjer“ a.d. Banja Luka	peta	fiksni tender
30.	Veterinarska stanica Banja Luka	šesta	var. tender
Avgust 2009. godine			
31.	„Tomeks“ a.d. Ljubija	peta	fiksni tender
32.	„Jelšingrad“ FMG a.d. Gradiška	treća	var. tender
33.	„Luka“ a.d. Šamac	treća	var. tender
34.	Veterinarska stanica Prijedor	sedma	var. tender
35.	Veterinarska stanica Bijeljina	sedma	var. tender
36.	Veterinarska stanica Prnjavor	sedma	var. tender
37.	Rudnik boksita „Srebrenica“ Srebrenica	treća	var. tender
Septembar 2009. godine			
38.	Veterinarska stanica Teslić	sedma	var. tender
39.	Veterinarska stanica Doboj	sedma	var. tender
40.	Veterinarska stanica Sokolac	sedma	var. tender
41.	Veterinarska stanica Laktaši	sedma	var. tender
42.	Veterinarska stanica Bileća	sedma	var. tender
43.	Veterinarska stanica Srbac	šesta	var. tender

Oktobar 2009. godine			
44.	AD GIK „Hidrogradnja“ Pale	prva	berza
45.	Veterinarska stanica Brod	šesta	var. tender
46.	Veterinarska stanica Kozarska Dubica	šesta	var. tender
47.	„UNIS“ Tvornica specijalnih cijevi a.d. Prnjavor	peta	var. tender
48.	Veterinarska stanica Rogatica	sedma	var. tender
49.	Veterinarska stanica Šipovo	šesta	var. tender
50.	Veterinarska stanica Istočno Novo Sarajevo	sedma	var. tender
51.	Veterinarska stanica Šamac	sedma	var. tender
Novembar 2009. godine			
52.	Veterinarska stanica Šekovići	sedma	var. tender
53.	Veterinarska stanica Pale	sedma	var. tender
54.	Fabrika upravljača sistema ozubljenе letve Nevesinje	četvrta	fiksni tender
55.	„Fabrika duvana“ a.d. Banja Luka	treća	var. tender
Decembar 2009. godine			
56.	Veterinarska stanica Kneževo	sedma	var. tender
57.	Veterinarska stanica Derventa	sedma	var. tender
58.	Veterinarska stanica Vlasenica	sedma	var. tender
59.	„Govedarska farma“ (sada „Farmland“ a.d. Nova Topola)	peta	var. tender
60.	„Dijal“ Teslić	deveta	fiksni tender

Napomena: Kod preduzeća privatizovanih metodom fiksnog tendera, kao i veterinarskih stanica, period poslovnog plana je istekao ali su preostale druge ugovorne obaveze, čija kontrola traje duže od tri godine.